

SISÄLLYS.

SANKARIRUNOUS	7	Kansainvälisten balladien	
Kansalliseepos — kansanruno	7	vyöry	102
Suomalais-virolainen runous ..	8	Luonnonmyyttilliset runot ..	108
»Tuohikulttuuri»	10	Kronikkarunot. Uuden ajan	
Sankarirunojen syntymäaika	11	murros	110
Sankarirunojen syntymäpaikka	12		
Mitä ovat sankarirunot?	18	LYYRILLISET LAULUT.	
Huumorin valokeila	22	Kirjoittanut <i>Elsa Enäjärvi-</i>	
Sotatielle. Aseet ja varustukset	23	<i>Haavio</i>	112.
Ratsumies ja merimies	26	Naisten ja miesten laulut	112
Sotakronikka	28	Kansanlyriikkamme alkuperä	113
Kaksintaistelut	34	Missä on laulettu?	116
Juhlat	36	Laulut yhdistyvät	117
Laulu ja soitto	39	Eri maakuntien runotar	119
Yhteiskunta:	42	Lauluja laulusta	125
Ylimmäiset	42	Rakkauslaulut	131
Talonpojat, ammattilaiset	45	Avioelämä	135
Orjat	47	Tyttöinä — miniänä	136
Elinkeinot	48	Mies ja vaimo	139
Kalevalainen nainen	50	Äiti	142
Avioitto, siveys	52	Huoli ja kova osa	143
Myyttilliset piirteet sankari-		Omaisten kylmyys	144
runoudessa	53	Orvon osa	145
Sankarin nimen varjo	58	Koditon	146
Sankarirunouden degeneraatio.		»Sanan-alainen»	147
Länsimainen murros	61	»Iankaikkinen ikävä» ..	148
		Miesten ja poikain laulut	151
KATOLISET RUNOT	62	Poika ja nuorukainen ..	151
Rooma ja Bysantion	62	Humalasta	153
Väistyvä pakanaus	65	Yhteiskunnallista tendens-	
Suomalainen katolisuus. Kato-		siä	154
linen runous	66	Sotamiehenä	154
Suomalainen messiadi	67	Paimenessa	156
Suloinen sanoma Jeesuksesta	77	Työlaulut	160
Rikkauden ja köyhyyden prob-		Kehdon ääressä	166
leemi	79	Kansanlyriikan maailma	172
Siveyden probleemi	83	Laulujen runoasu	173
Uusi moraali	86		
		LOITSUT	176
KESKIAJAN MAALLINEN		Salaperäiset voimat	176
KERTOVA RUNOUS ..	89	Laululoitsut	176
Turkismaa	89	Sanat	178
Kömpelö muukalainen	90	Loitsujen šamaani	180
Kesti ja Suomen neidot	92	Tietäjän vastustajat. Pahan-	
Pappi ja Suomen neito	98	karkoituspaiikka	183
Kartanon herra ja viaton Elina	99	Tietäjän toimia	185

SISÄLLYS

Muinaisuskontoa	187	HISTORIAALLISET TARI-	
Katolisuuden riemuvoitto ..	188	NAT	259
Neitsyt Máaria	189	Kansantraditio historian läh-	
Pyhimysten saatto	192	teenä	259
Mikä on kaiken alku?	195	Vaellustarinoita	261
Taivaasta pudonneet	197	Vainolaiseepos	264
Jeesus, Maaria ja Pyhä Pietari		Kirjoitetun historian ker-	
vaeltavat	199	tomus	264
Jumala ja pahalainen toimivat	203	Sotien syyt. Viholliset ..	265
Roomalaiskatolisia pyhimyk-		Merkinantolaitos. Pako-	
siä. Suomalaisia sankareita	205	saunat	267
Kreikkalaiskatolisia pyhimyk-		Vihollinen yllättää. Raa-	
siä	206	kuudet	268
Reaalinen elämä ja runo yh-		Suomalaisten sotajuonet.	
tyvät	207	Vainolaisia tapetaan	270
		Väkeviä suomalaisia	273
ITKUVIRRET	210	Väki-Mikkonen	274
Kaikkien kansojen murhe ..	210	Suomen-Matti	275
Suomalais-karjalaiset itkut ..	212	Kuollan-retkiä	276
Miten itkuvirsi esitetään	216	Laurikainen, valkeapää	
Kuolintokujen seremoniat ..	218	poika	278
Manalan alanteet	220	Muun Suomen vainolais-	
Palaamattomain paluu	223	tarinoita	280
Luonnon suru	224	Tarinoita kristinuskon saapu-	
Hääitokujen seremoniat	225	misesta	281
Neitivalta	227	Ensimmäinen ristiretki.	
Haltiikkaat hääit. Ennusmer-		Pyhän Henrikin vaellus ..	281
kit	228	Pyhä Henrik ja Lalli	284
Käyttätymisneuvot. Kiitok-		Pyhän Henrikin ihmeit ..	285
set. Pyynnöt	230	Lallin traagillinen kohtalo	286
Rukoukset	232	Muita lähetyssaarnaajia	
Sotatien astuja	234	Voitto pakanuudesta	287
Surusta onniautuuteen	234	Tarinat ja kirkko	290
Karjalaisen naisen sielu	237	Hiidet ja jättiläiset kirkon-	
Ikivanhojen kulttuurien kaiku	238	rakentajina	290
		Jättiläiset häiritsevät kir-	
SYNTYTARINAT	241	konrakentajia. Kirkon pai-	
Mitä tarinat ovat ?	241	kan määrääminen	293
Suomen maan ja kansan histo-		Ihmiset kirkonrakentajina	296
ria	242	Syntien sovitus	297
Syy, alkuperä, synty, luominen	242	Kirkonkellot. Maanalaiset	
Maailman synty Altailta Suo-		käytävät	298
meen	243	Tarinat ja herraskartanokult-	
Jumala ja pahalainen muovai-		tuuri	299
levat maailmaa	245	Rauta- ja vaskiportit ..	300
Jättiläiset muodostelevat maan		Maanalaiset käytävät ja	
pintaa	248	kellarit	301
Kivien, kiviryhmien ja		Rauniokummut. Ylpeyden	
kiven syvennysten arvoi-		rangaistus	302
tus	248	Tarinat ja Suomen herrat	303
Kuinka niemet, kukkulat		Hornit ja Flemingit	304
harjut, järvet ja niiden		Simo Hurtta	306
saaret ovat saaneet alkunsa	253	Matti Kurki ja Potko ..	307
Autioittajat	254	Laiska-Jaakko, kansallis-	
Kaksi aatemaailmaa	257	sankari	308

SISÄLLYS

MYYTILLISET TARINAT ..	317	Suomalaiset eläinsadut	375
Uskomuksellinen aines, tarina	317	Pohjolan elinkeinot	376
Vainajat	317	Yhteiskunnallinen järjestys	377
Ennukset	318	Toimivien eläinten luonteet	378
Vainajat kummittelevat		Ihmesadut	380
ennen hautausta	319	Ihmesatujen henkilögal-	
Matka kalmistoon. Vainaj-		leria	381
jat kalmistossa	320	Ihme	382
Vainajat kirkossa ja kello-		Sadun loppu	383
tapulissa	321	Novellisadut	384
Vainajat käyvät kotonaan	322	Viisaudennäytökset	384
Kummitusten hahmot ..	324	Sananlaskusatu	387
Kummittelupaikat	325	Hyveen palkka	388
Surmatut lapset	326	Kohtalosatu	388
Ihkiriekkö ja liekkiö	327	Leikilliset jutelmat	389
Rajaajia	328	Pilasadut	389
Haltijat	329	Petetty paholainen	390
Maanhaltijat. Kodinhaltijat	330	Tyhmyrit, suulaat, saiturit	
Myllynhaltijat. Kosken-		ja juopot	390
haltijat	331	Pilasatujen moraali	392
Vedenhaltijat	332	Legendantapaiset sadut	393
Vedenhaltijan lehmät ..	337		
Metsänhaltijat	338	SANANLASKUT	397
Metsänpeitto	340	Jokapäiväisen elämän viisauts	396
Vuorenpelikot. Vuorenväki.		Vuoden kierros	397
Hiidet. Maahiset. Maan-		Elinkeinot	399
alaiset	341	Elämän juhlahetkiä	402
Paholainen	344	Talonväki	403
Synneistä-varoittaja	346	Virkamiehet ja herrat	404
Paholainen vie ihmisen ..	348	Laki ja oikeus	405
Vaihdokkaat. Paholainen		Uskomuksia. Uskontoa	406
ja pikkulapset	349	Historiaa	407
Liitto paholaisen kanssa ..	350	Sota ja rauha	407
Noidat	353	Kotoista ja lainaviisautta ..	408
Anastaja-noita	353		
Tuulispäässä lentävä noita	354	ARVOITUKSET	411
Lappalainen metson hah-		Hymylän maa	410
mossa	355	Ihminen ja eläimet	412
Taikavoide	355	Elinkeinot	412
Noitien kokouspaikka ..	357	Puku, talous- ja käyttöesineet	415
Trullit	358	Juhdat ja kulkuneuvot	415
Varallisuuden kartuttajat	358	Taivaan avaruus ja ympäröivä	
Voipara	358	luonto	416
Rahapara. Viljatonttu ..	360	Kirkko	417
Aarteet	362	Munkkiarvoitukset	418
SADUT	368	SUOMALAISEN MUINAIS-	
Kansainvälinen sadusto	368	RUNOUDEN MAAILMA	420
Mitä ovat sadut?	369		
Satujen kehto	370	LÄHDEVIITTAUKSIA	424
Satujen vaellukset	372		
Kansainvälistä ja kansallista	373	HAKEMISTO	439
		JALKISANAT	448